

obrtni list (§ 60 odstavek 2. o. r.). Zbornica posestrima v Bolcanu vidi v tem odstavku zakona izjemno določilo od načela, postavljenega v odstavku 1., katero opravičuje kolikor mogoče široko razlago. Izrazila je torej svoj pravni nazor tako, da more stalni trgovec s sadjem in zelenjavo izvrševati prodajo svojega blaga od hiše do hiše in na cesti le tedaj, če ima razun obrtnega lista, glasečega se na trgovino s sadjem in zelenjavo še poseben obrtni list, glaseč se na pravico, § 60 odstavek 2. o. r., katerega izdati ima pravico obrtna oblast z ozirom na krajevne razmere. Oziraje se na načelno važnost tega predmeta prosi bolcanska zbornica posestrima, da zbornica naznani svoje pravno mnenje.

Pri presoji tega slučaja si je treba celi § 60. predočiti. Ta spada k četrtemu glavnemu delu obrtnega reda, ki se peča z obsegom in izvrševanjem obrtnih pravic. Ta glavni del ima določila o stalnih obrtovališčih, podružnicah in zalogah, obrtovanjih izven stanovišča, agentih, krošnjarstvu, prometu čez mejo itd. § 60 se glasi: „Samo taki, ki imajo po postavi o krošnjarstvu (po hišnem kramarstvu) pravico do tega, smejo — razven na semnjih — z blagom hoditi okoli od kraja do kraja ponujaje ga na prodaj, ter nositi od hiše do hiše blago in prodajati ga“.

Ta prepoved vendar ne velja za take, kateristvari vsakdanjega potroška ali použitka, kakor so n. pr. mleko, surovo maslo, ovočje (sadje), zelenjava ali prikuha, cvetljice, drva i. t. d. po hišah ali na ulicah prodajajo.

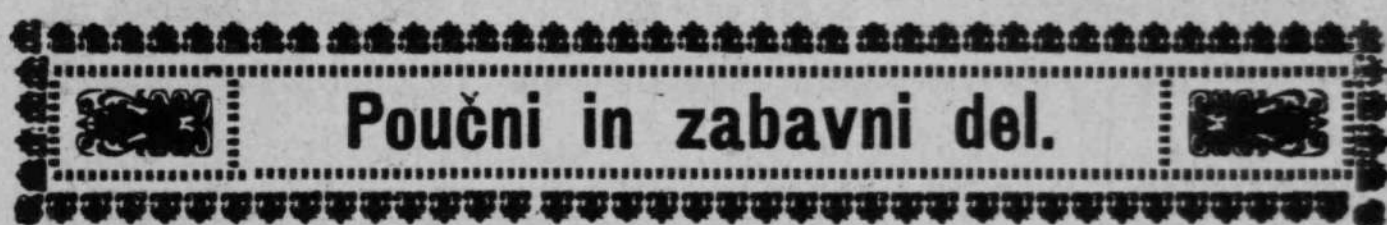
Tudi je obrtovnemu oblastvu pripuščeno v njegovem kraju stanujočim manjšim obrtnikom, da bi lažje izhajali, dovoliti, da smejo znotraj občine blago svojega dela od hiše do hiše noseč prodajati“.

Ta paragraf je v obrtnem redu z dne 20. decembra 1859. drž. zak. št. 227 v dveh zapopaden. 1. odstavek § 60. zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, je stari § 51, ki ima naslov „Krošnjarji“. 2. in 3. odstavek § 60 obsega stari § 52, ki nosi naslov. „Izjeme določil zgornjih paragrafov“. 1. odstavek tega se glasi: „V prejšnem paragrafu izgovorjena prepoved ne velja za take obrtnike, ki sploh potrebne reči vsakdanjega užitka kakor n. pr. mleko, surovo maslo, sadje, zelenjavo, cvetljice, drva itd. po navadi vsacega kraja od hiše do hiše noseč ali na ulicah prodajajo“.

Če primerjamo to besedilo z 2. odstavkom § 60. se vidi, da postavodajalec obrtnikom s stalnim obrtovališčem ni hotel te pravice dati. Mislil je le na majhne obrtnike, ki ob določenih dnevih v enem kraju predmete vsakdanje porabe od hiše do hiše ali na cesti ponujajo. Na one, ki imajo stalno obrtovališče, se tu ni mislilo, ker drugače bi se bilo v § 39 zakona z dne 15. marca 1883 sprejelo še drugo določilo, kot to, da oni, ki izvršujejo prosti ali rokodelski obrt, morejo v občini svojega stanovališča več stal-

nih obrtovališč imeti in te znotraj občine na drugi prostor premestiti, a vendar morejo v vseh slučajih napraviti naznanilo na obrtno oblast. Odsek je torej mnenja, da 2. odstavek § 60 ne meni stalnih trgovcev, temveč posebno vrsto trgovcev, katera je krajevna navada vzgojila, da en kraj lažje in ceneje preskrbe. Če hoče stalni trgovec s sadjem in zelenjavo tudi to pravico imeti, mora to opravilo pri obrtni oblasti zglasiti in poseben obrtni list imeti. Poročevalec predlaga torej imenom odseka: Čestita zbornica naj se izreče v smislu tega poročila.

Predlog se sprejme.

Poučni in zabavni del.

Povesti

pokojnega Ivana Petroviča Belkina.

(Ruski spisal Puškin, poslovenil Z.)

I. Strel.

1. Steljala sva se.

Baratinjskij!

Prisegel sem, da bom streljal po pravilih dvoboja.
(Za njim ostal je še moj strel.)

»Večer na prenočišči.«

Bivali smo v mestecu. . . . Življenje armanskega častnika je znano. Zjutraj se uči v jahalnici; opoldne obeduje pri polkovem poveljniku ali v židovski krčmi; zvečer pije punč ter kvarta. V . . . ni bilo ni jedne gostoljubne hiše, ni jedne neveste, zbirali smo se drug pri družem, kjer nismo videli ničesar razven svoje uniforme.

Samo jeden človek je bil v naši družbi, ki ni bil vojak. Imel je kakih 35 let in zategatelj smo ga nazivali starčka. Skušnja mu je dajala mnogo prednosti pred nami; vrh tega pa je močno vplival na naše mlade duhove sè svojo mračno, kruto nravjo in sè svojim hudobnim jezikom. Neka tajnost je obkrožala njegovo usodo, delal se je Rusa, a nosil je inostransko ime. Nekdaj je služil pri huzarjih in bil je srečen; nihče ni vedel uzroka, zakaj je izstopil in se naselil v revnem mesteci, kjer je živel ob jednem revno in zapravljivo; hodil je vedno peš, v ponošeni črni suknji, a njegova miza je bila vedno pogrnjena za vse častnike našega polka. Res, obed njegov obstal je iz dveh ali treh jedil, ki so bila pripravljena za doslužene vojake, a šampanjca so pri tem le redko točili. Nikdo ni vedel niti za njegovo premoženje niti za njegove dohodke, in nikdo se ni osmelil ga o tem spraševati. Nahajale so se pri njem knjige, večidel vojaškega zadržaja in romani. Posojeval jih je rad vsakemu, kdor jih je želel brati, nikomur jih ni bilo treba vrniti, zato pa tudi ni dobil nobene nazaj. Glavno njegovo opravilo je bilo streljanje s pištolo. Stene njenove sobe so bile zse prebite od krogelj, vse luknjičaste, kakor strd bučelin. Bogata zaloga pistol je bila jedina razkošnost revne kočje iz blata, v kateri je živel. Izurjenost,

katero je dobil, je bila neverjetna in, če bi zatrjeval, da ni mogoče s kroglo zbiti hruške z glave, bi si vendar nihče ne upal v našem polku podstaviti svoje glave. Razgovor med nami je bil često dvoboj; Silvija — tako ga imenujem — se nisem nikdar vsiljeval. Na vprašanje, če se mu je že pripetilo, da se je moral pretepati, odgovoril je suhoparno, da se je že pripetilo, toda na drobno ni hotel pripovedovati, in videti je bilo, da so mu taka vprašanja neljuba. Mi smo slutili, da ima vsled svoje strašanske izurjenosti kako nesrečno žrtvo na vesti. Sicer nam ni prišlo na misel, sumiti ga zaradi njegove bojzljivosti. So ljudje, ktere že sama zunajnost ovadi. Nepričakovan slučaj nas je vse iznenadil.

Nekdaj je obedovalo deset naših častnikov pri Silviju. Pili so po navadi, to je, prav mnogo; po obedu so začeli nagovarjati gospodarja, naj gre kvartat. Dolgo se je izgovarjal, ker ni nikdar pozneje igral, naposled pa je velel prinesti kvarte, vsipal na mizo pedeset cekinov ter začel igrati. Mi sedemo okoli njega, in igra se je pričela. Silvijo je imel navado pri igri molčati, nikdar se ni kregal niti s kom sporekel. Če se je pripetilo, da se je pri igri vstrel, tedaj je ostalo ali takoj doplačal, ali zapisoval, kar je bilo preveč. Mi smo že to vedeli in mu nismo branili gospodariti po svoje, pa mej nami je bil častnik, ki je bil nedavno k nam premeščen. On je tukaj igraje v svoji raztresenosti zbrisal nepotrebni račun. Silvijo pa je vzal kredo ter popravil račun, po svoji navadi. Častnik je mislil, da se je zmotil te začel popraševati. Silva pa neha molče igrati. Častnika mine potrpežljivost, vzame krtačo ter zbrise, kar se mu zdi odveč zapisano. Silvijo vzame kredo in zapiše znova. Častnik razvnet od vina, igre in smeha tovarišev, smatra se grozno razžalenega, in v besnosti zgrabi na mizi medeni svečnik ter ga vrže v Silvija, ki se je komaj ognil udarcu.

Mi se prestrašimo. Silvijo vstane, bled od jeze in besketajočih očij reče: „Milostljivi gospod, izvolite ven iti, in zahvalite Boga, da se je to zgodilo pri meni na domu.“

Nismo dvojili nad posledicami in mislili smo novega tovariša že ubitega. Častnik je šel ven, rekši, da je pripravljen za razžalenje dati zadoščenje kakor bode ljubo gospodu kvartalcu. Igra se je še nadaljevala nekaj minut, pa, čuteč, da se gospodarju ne ljubi igrati, vstali smo jeden za drugim ter se razšli v svoja stanovanja, misleč na bližnje počitnice.

Druzega dne smo že povpraševali v jahalnici ali je še živ ubogi poročnik, ko se je sam prikazal mej nami. Vprašali smo tudi njega. On nam odgovori, da še nima od Silvija nobenega poročila. To nas je razveselilo. Šli smo k Silviju in ga našli na dvorišči, ko je deval kroglje v vrečo, privezano k vratom. Sprejel nas je kakor po navadi, ne da bi omenil besedice o včerajšnji dogodbi. Pretekli so trije dnevi, poročnik je še bil živ. Z veseljem smo povpraševali, če se ne bo Silvijo bil. Silvijo se

ni bil. Zadovoljil se je z majhnim pretenjem in se pomiril.

To mu je zelo škodovalo pri mladih ljudeh. Sé svojo malo srčnostjo se je hudo zameril mladini, ki je smatrala hrabrost navadno za vrhunec človeških zaslug in opravičevalni razlog vsemogočih slabih lastnostij. Vendar se je s čašom vse pozabilo in Silvijo je dosegel z nova svoj prejšnji vpliv. Samo jaz se mu nisem mogel približevati. Bil sem po prirodi romantično navdihnjen in navezan sem bil pred vsem na človeka, kojega življenje mi je bila uganka in kateri se mi je zdel tajen junak kake povesti. Ljubil mi je močno, z menoj samim je le govoril prijazno ter mi je razlagal razne stvari prostodušno in nenavadno prijazno. Pa po nesrečnem večeru sem mislil, da je bilo njegovo ime onečiščeno in ne omito po njegovi lastni krivdi, ta misel me je obdajala in mi ni puščala občevati z njim kakor poprej; sramoval sem se ga pogledati. Silvijo je bil preveč pameten in izkušen, da bi ne bil tega opazil in uganil vzroka temu. Videlo se je, da ga to žalostilo; vsaj jaz sem parkrat zapazil v njem željo, da bi rad z menoj govoril, toda jaz sem se izogibal takih prilik in Silvijo se me je odvedal.

Od takrat vidila sva se le pri tovarših in prejšnji najini razgovori so prenehali.

Razmišljeni prebivalci stolnega mesta nimajo niti pojma o mnogih vtisih, tako novih prebivalcem dežele in mestec, n. pr., ko pričakujejo poštni voz. V torek in petek je bila napolnjena polkovna pisarna s častniki: ta je pričakoval denarja, oni pisma, tretji zopet častnikov. Zavoji so se navadno že tukaj odpirali, novosti razglašale in pisarna je bila prava živa podoba. Silvijo je dobival pisma, adresovana (na naš polk, in navadno je bil tudi tukaj. Nekdaj so mu dali zavoj, s katerega je odtrgal pečat, kakor se je videlo z veliko nestrpnostjo. Ko prebere pismo, lesketale so se mu oči. Častniki, vsak zamišljen v svoje pismo, niso ničesar opazili. „Gospoda“, reč jim Silvijo: „okolnosti zahtevajo, da se nemudoma odstranim; odpotujem od tu danes po noči, nadejam se, da mi ne odrečete poslednjikrat obedovati pri meni. Tudi vas pričakujem, nadaljuje, ter se obrnil k meni: pričakujem vas gotovo.“ S temi besedami se je hitro odpravil, mi pa smo se dogovorili, da se snidemo pri Silviju, ter razšli vsak svojo pot.

Prišel sem k Silviju ob določenem času in našel pri njem skoro ves polk. Vse njegovo imetje je že bilo spravljeno; zapustil je same gole, prestreljene stene. Sedemo za mizo; gospodar je bil nenavadno dobre volje in kmalo je vzbudila njegova veselost občno veselje; zamaški so pokali pomenljivo, kupice so se penile in šumele neprestano, mi pa smo mu z vso možno gorečnostjo želeli srečno pot in srečo. Vstali smo od mize že pozno zvečer. Silvijo sname kapo, se poslovil od vseh, stisne mi roko ter me pridrži ravno ko sem mislil oditi „Z vami mi je govoriti“, reče mi tiho. Jaz ostanem.

Gosti so odšli: midva ostaneva sama, sedeva drug proti drugemu in si zažgeva molče smodki. Silvijo je bil žalosten; ni bilo več sledu njegovi krčeviti veselosti. Mračna bledost, lesketajoče oči in gosti dim, vzdigajoč se iz smodkinega konca, delali so pravega hudobca. Preteklo je nekoliko minut in Silvijo je prikinil molk.

„Mogoče, da se ne vidiva nikdar več“, reče mi. Pred odhodom hotel sem se z vami pogovoriti. Mogli ste opaziti, da se jaz malo brigam za mnenje družih ljudij, toda vas ljubim in čutim z vami, težko bi mi bilo ostaviti neopravičen vtis.“

Vstane ter začne stiskati tlečo svojo smodko, jaz pa sem molčal in povsili oči.

„Čudno se vam je zdelo, povzame zopet, ker nisem zahteval zedoščjenja od tega pijanega norca R . . . Vsi ste priznali, da je njegovo življenje v mojih rokah, ker sem imel pravico določiti orožje, a moje je skoro popolnoma varno, mogel bi pripisovati mojo zmernost sam velikodušnosti, toda nočem lagati. Če bi mogel kaznovati R . . . , ne da bi postavil svojega življenja v nevarnosti, ne bi mu za nič odpustil.“

Gledal sem sè začudenjem na Silvija. Tako priznanje me je popolnoma razjarilo. Silvijo je nadaljeval.

„Ravno tako je: jaz nimam pravice, izposiavljam sebe smrti. Pred šestmi leti sem dobil zaušnico, in sovražnik moj je še živ.“

Postal sem silno radoveden. „Se niste ž njim pretepali“ ga vprašam? „Ali so vaju okolnosti narazen spravile?“

„Pretepal sem se ž njim“, odgovori Silvijo, in glej spomin najinega dvoboja.

Silvijo vstane in potegne iz škatlje rudečo kapo še zlatim čapom, s trakom (to, kar imenujejo Francozi bonnetele police), dene jo na glavo — bila je prestreljena od vrha do čela.

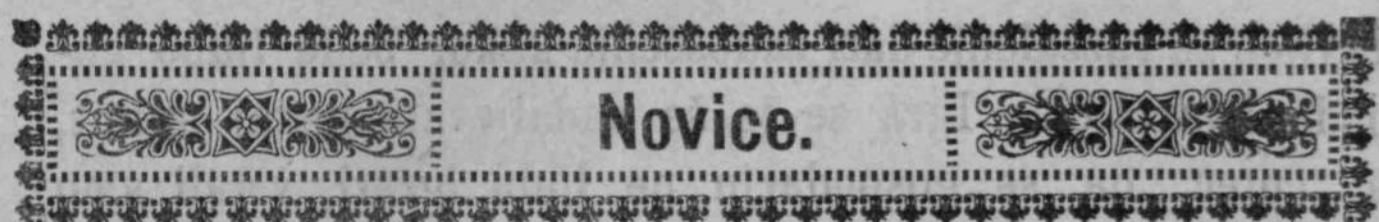
„Vi neveste“, nadaljuje Silvijo. „da sem služil v . . . huzarskem polku. Značaj moj vam je znan, navajen sem igrati prvo ulogo, in v mladosti je bila to moja strast. V naših časih je bila drznost v modi, jaz sem bil prvi drznež v armadi. Ponašali smo se s pijančevanjem, jaz sem prekosil v pijančevanju slavnega Burcova, opevanega od Denisa Davidova. Dvoboji so se ponavljali vedno, jaz sem videl vse in sem se nekterih tudi dejanski udeležil. Tovarši so me obožavali, poveljniki polka so me vedno spremljali in gledali na me, kakor na potrebno zlo.“

„Veselil sem se mirno (ali nemirno) svoje slave, ko je stopil k nam v službo mlad človek bogate in poznate rodovine (nočem imenovati imena). Svoje življenje nisem srečal tako srečnega človeka! Mislite si mladost, nadarjenost, lepoto, najbolj razposajeno veselost, najbolj brezskrbno hrabrost, slavno ime, denar, kojega je imel brez števila in katerega mu ni nikoli zmanjkalo, in predstavljajte si, kaj je moral on učiniti med nami. Moja prva uloga se je umikala. Zaslepljen po moji slavi, začel je

iskati moje družbe, toda jaz sem ga sprejel hladno in on se je oddalil brez vsake zamere. Začel sem ga sovražiti. Njegovi uspehi v polku in ženski družbi spravili so me v popolno obupnost. Začel sem iskati prepira; na moje epigrame odgovarjal je v epigramih, kateri so se mi zdeli vsikdar nepričakovani in ostreji kakor moji, in kateri so bili konečno nepopisno veseli: on je molčal, a jaz sem mu nagajal. Naposled nekdanj na bali pri poljskem mestjanu videl sem, da je on predmet zanimanja vseh dam zlasti gospodinje same, ki je bila z menoj v zvezi; povem mu na uho nekaj zarobljenega. On se raztogoti in mi da zaušnico. Zgrabiva si sablje, dame omedlé, spravijo naju narazen in še to noč se odpeljeva na dvoboj.

„To je bilo ob jutranjem svitu. Jaz sem stal na določnem mestu z mojimi tremi sekundanti. Z neizrečeno nestrpnostjo sem pričakoval svojega protivnika. Pomladansko solnce je vzšlo in žarki so že pripekali. Zagledal sem ga od daleč. Šel je peš, se sabljo, z jednim spremeljajočim sekundantom. Šli smo mu naproti. On se približa, držeč kapo napolnjeno s črešnjami. Sekundanti so nama odmerili dvanajst korakov. Jaz sem moral prvi streljati, toda hudoba je hotela, da se nisem zanesel na roko in, kakor bi si hotel oddahnuti, odstopil sem mu prvi strel; moj protivnik ni privolil. Začnemo žrebat: on večni ljubimec sreče, potegne prvo številko. Pomeri in mi prestreli kapo. Vrsta je prišla name. Njegovo življenje je bilo na konec v mojih rokah; gledal sem ga pohlepno, trudeč se dočakati vendar jedno mesto na nasprotniku. On je stal s pištolo, zbiral zrele češnje iz kape in metal košice, ki so letele do mene. Njegova malomarnost me je razjezila. „Kaj ti koristi, sem si mislil, vzeti mu življenje, ko ga on prav nič ne ceni?“ „Vi me prav nič ne motite, odvrne mi on: izvolite vstreliti, in sicer, kakor vam drago, — vi ste še strel na dolgu; pripravljen sem vam vsikdar ustreči. Jaz se obrnem k sekundantom, naznanim, da ne maram sedaj streljati, in s tem se je končal dvoboj . . . .“ „Jaz sem šel v pokoj ter se nastanil v tem mesteci. Od tega časa ni pretekel ni jeden dan, da bi ne bil mislil na osveto . . . .“

(Dalje sledi.)

— Cesarjeva zahvala „župan Hribar prejel je od c. kr. deželnega predsedstva za Kranjsko nastopno naznanilo. Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je vsled razpisa Nj. Ekselence c. kr. ministerskega predsednika kot ministrotanjih stvari od 1. septembra letos št. 6927 blagovolilo najmilostneje dovoliti, da se 472. na županskem shodu zbraslovenskim občinskim predstojnikom za poslano udanostno brzojavko sporoči Najvišja zahvala“

— Osebne vesti. Stolni kanonik dr. I. Koren je imenovan pravim konzistorijalnim svetnikom, profesor dr. Josip Dolenc pa konzistorijalnim svetnikom. — Sodni pristav v Tolminu dr. Viktor Ahazhizh je premeščen v Sežano. — Okrajni komisar v Velikovcu Jos. Kremenšek je imenovan

Marijinodvorska pasma daje okusnejše meso nego muricodolska. Ta živina raste hitro, krave so izvrstne mlekarice. Za vprego pa ni tako dobra kakor muricodolska.

Visoka je ta živina 1,38 metrov, torej je nekoliko nižja, nego muricodolske, krave dajejo 2200 do 3800 litrov mleka in tehtajo poprečno po 550 kilogramov.

Ta pasma se po Spodnjem Štajerskem dobro ponaša, v drugih slovenskih krajih pa ne posebno.

Pincgavska pasma je doma v goratih krajih na Solnograškem in sicer v Pincgavu. To pleme je na Solnograškem najbolj razširjeno in čim rodovitnejše so tamošnje ravnine in doline, tem večja je živina.

Ta pasma ima sloveča znamenja: Živina je rjavorudeče barve; po križu ima belo progo, ki sega do grebena; trebuh je mnogokrat bel, celo stegna so včasih bela, glava je kratka, grbec ali smrček je bel, oči imajo belkaste obročke; rogovi so kratki, lepo zaviti, beli na koncih črni, koža je tanka in jako premakljiva, dlaka gladka.

Krave tega rodu so dobre mlekarice, boljše nego muricodolske. Poprečno daje velika krava tega rodu po 2300 litrov mleka na leto, razen tega je pa mleko mnogo boljše in mastnejše. Tudi spitati se da ta živina prav dobro in hitro ter daje jako ukusno meso. Voli so tudi dobri za vprego.

Posebno blizo večjih mest, kjer se mastno mleko lahko proda, je reja te živine vsega priporočila vredna.

Pošebna prednost te živine je pa v tem, da v klaji ni izbirčna, ampak je zadovoljna tudi s slabejšo.

Te živine se je mnogo že z naše slovenske dežele vpeljalo. Nekateri naši kraji jej posebno ugajajo in živina se tam kaj jako dobro redi; tako na primer na Kranjskem, skoraj po vsem Gorenjskem, po Spodnjem Koroškem in Štajerskem. (Konec sledi.)

Poučni in zabavni del.

Povesti

pokojnega Ivana Petroviča Belkina.

(Ruski spisal Puškin, poslovenil Z.)

I. Strel.

1. Steljala sva se.

Baratinjskij!

Prisegel sem, da bom streljal po pravilih dvoboja. (Za njim ostal je še moj strel.)

»Večer na prenočišči«

Silvij je potegnil iz žepa pismo, katero je dobil zjutraj in mi ga dal brati. Nekdo mu je pisal iz Moskve, da bode morala kmalu stopiti znana oseba v zakonski stan z mlado in prekrasno devico.

»Vi slutite, reče Silvijo: Kdo je ta znana oseba. Jaz pojdem v Moskvo. Hočem pogledati, je-li sprejme

tako malomarno smrt pred svojo svatbo, kakor jo je nekdanj čakal za češnjami!

Pri teh besedah vstane Silvijo, vrže svojo kapo na klop in začne hoditi gori in doli po sobi, kakor tiger po svoji kletki. Poslušam ga nepremično; neznana, nasprotujoča si čutstva so me raztogotila.

Sluga stopi in naznani, da so konji pripravljani. Silvijo mi krepko stisne roko, midva poljubiva se. On sede v voz, kjer sta ležala dva kovčeka, jeden s pistolami, drugi z imetjem napolnjen. Posloviva se še jedenkrat, in konja se spustita v tek.

II.

Minolo je nekoliko let in domače okolnosti so me prisilile naseliti se v revni vasi N . . . okraja. Dasi sem se zanimal za gospodarstvo, vendar nisem nehal na tihem zdihovati po prejšnjem svojem šumnem in brezskrbnem življenju. Najmanj pa nisem mogel privaditi pomladanskim in zimskim večerom v pravi samoti. Dopolodne je še nekako pretekel čas, mislil sem na starost, hodil za delom ali obiskoval nove zavode; toda kmalo se je jelo temniti, jaz nisem vedel, kam bi se dejal. Majhno število knjig, ki so se nahajale v moji omari in v žitnici, znal sem na izust. Vse pripovedke, ki si jih je le mogla zapomniti oskrbnica Virilovna, mi je pripovedovala, ženske pesmi naredile so me žalostnega. Popil sem sladkega likerja, pa od njega me je bolela glava, da priznam, zbal sem se, da postanem hud pijanec, t. j. najhujši pijanec, kakoršnih sem videl mnogo v našem kraju.

Bližnjih sosedov okoli mene ni bilo, razven dveh ali treh hudih pijancev, ki so vedno tamjali in zdihovali. Samota je bila neznosna. Na konec se rešim in ležem spat kakor mogoče rano, a obedovati kakor mogoče pozno; na ta način sem se kratil večer in preživel dolge dni.

Četiri vrste od mene nahajala se je bogata pristava grofice B . . . , pa na njej je živel samo oskrbnik, grofica pa je posetila svojo pristavo le enkrat, prvo leto njenega zakonskega življenja in takrat je prižvela tam le par mesecev. Vendar, drugo pomlad mojega samotarskega življenja raznesla se je govorica, da pride grofica se svojim možem na leto v svojo vas. V največjem delu, so došli takoj v začetku meseca junija.

Prihod bogatega sosedu je važna epoha za kmečke prebivalce. Posestniki in njihovi ljudje so se o tem že tri mesece poprej menili in se tri leta pripravljali. Kakor se mi je zdelo, priznam, vplivala je ta novica o prihodu mlade in prekrasne sosede silno name; gorel sem same nepotrpežljivosti, videti njo in zato sem se odpravil prvo nedeljo po njenem prihodu po obedu v selo . . . priporočiti se njeni svetlosti kot najbližnji sosed in najpokornejši sluga.

Lakaj me uvede v grofičin kabinet, sam pa jej gre naprej me naznani. Prostorni kabinet je olepšan z vsemogočo razkošnostjo; ob stenah so stale omare s knjigami in na vsaki omari bronasto oprsje; nad mramor-

natim kamnom je bilo široko zrcalo, tlak je bil obit se zelenim suknom in preprežen s preprogami. Nevajen razkošnosti v revnem svojem kotičku in že dolgo ne videč tujega bogastva, obupal sem ter čakal z nekim trepetom grofa, kakor čaka prosilec iz pokrajine vstopa ministrovega. Vrata so odpro in možki vstopi, star trideset let, prelepe postave. Grof se mi približa prav odkrito in veselo, jaz si prizadevam, da bi se ohrabil, ter se začnem priporočati, toda grof me prehití. Sedeva. Njegov razgovor, svoboden in ljubeznjiv, me kmalo razvedri; že sem bil prejšnji, ko naenkrat vstopi grofica, in še hujše mi postane kakor poprej. Dasiravno je bila ravno pri delu, bila je prava krasotica. Grof me je predstavil, hotel sem se pokazati ročnega, pa čim bolj sem se trudil krivati svojo prisiljenost, tem bolj sem se čutil okorna nega. Ona sta začela govoriti mej seboj, kakor bi mi dala časa pripraviti se in navaditi se novega poznanja, vede se z menoj kakor z dobrim sosedom in brez ceremonij. Mej tem sem hodil gori in doli ogledaje si knjige in podobe. Nisem sicer dober poznavatelj podob, pa jedna podoba me je zanimala. Predstavljala je neko okolico iz Švice, toda porazile me niso žive boje njene ampak to, da je bila podoba prestreljena z dvema kroglijama, vstreljena jedna za drugo. „Glejte! dober strel!“ rečem obrnivši se k grofu.

„Da“, odgovori on, „strel je prav čuden. Streljate vi dobro?“ vpraša me na dalje. „Izvrstno“ odgovorim jaz, razveselivši se, da se napeljal govor naposled na predmet meni znan. „Na trideset korakov ne zgrešim cilja, razumete, iz dobrih pištol.“

„Res!“ reče grofica na videz močno začudena; „a ti, moj mož, zadeneš li v cilj na trideset korakov?“ „Kadar hočeš!“ odgovori grof: „Bova poskusila. Svoje dni nisem slabo streljal, pa sedaj so že štiri leta, kar nisem imel pistole v rokah.“

„O, razumem, v takem slučaju streljam zastonj, ker vaša svetlost ne zadenete še na dvajset korakov v cilj; s pistolo se mora vsak dan vaditi. To vem iz skušnje. V našem polku sem se skušal z jednim boljših strelcev. — Nekdaj se je prigodilo, da nisem prijel cel mesec za pistolo: ona je počivala. Kaj pa bi vi mislili, vaša svetlost? Ko sem začel potem prvič streljati, vstrelil sem štirikrat zaporedoma dvanajst korakov oddaljen po steklenici. Pri nas je bil konjeniški stotnik, šaljivec in zabavljivec prve vrste, prišel je slučajno semkaj in mi rekel: „Vidi se, da vaša roka, brat, noče meriti na steklenico!“ Ne, vaša svetlost, ni treba se posmehovati tej napaki; najboljši strelec, kojega sem kedaj srečal, streljal je vsak dan, zlasti trikrat pred obedom. To je bila njegova navada, kakor drugim steklenica žganja!“

Grof, in grofica sta rada videla, da sem postal zgovoren.

„A kako je streljal?“ vpraša me grof.

„Da! glejte tako, vaša svetlost! Videl je muho, ko je sedela na steni . . . . Vi se smejete grofica? Da pri Bogu res je . . . .! Prigodilo se je, da je videl muho

na steni in zakričal: „Kuzko! pistolo!“ Kuzko mu prinese pistolo. Vstrelí in pritisne muho na steno!“

„To je čudno!“ reče grof. „Kako so ga nazivali?“

„Silvijo, vaša svetlost!“

„Silvijo!“ vzklikne grof ter skoči raz svoje mesto. „Ste poznali Silvijo?“

„Kako bi ga ne poznal, vaša svetlost? Bili smo njegovi prijatelji; on je bil v našem polku kakor brat tovariš, pa že je pet let, kar nimam nobenega poročila o njem.“

Tedaj ga je tudi vaša svetlost poznala?

„Poznal, dobro poznal! Ali vam ni pripovedoval o nekem zelo nenavadnem dogodku?“

„Ali ni dobil na balu od nekega obešenjaka zaušnico, vaša svetlost?“

„Vam je povedal tudi ime tega obešenjaka?“

„Ne, vaša svetlost, ni povedal . . . Oh, vaša svetlost, rečem nadalje, res se je dogodilo: oprostite . . . . jaz nisem vedel . . . . pa tudi vi ne? . . .“

„Jaz sam“, odgovori grof, „sem bil na videz nenavadno razmišljen: a prestreljena podoba je spominek poslednjega srečanja.“

„Oh mili moj!“ reče grofica, „za Boga ne pripoveduj; meni bo strašno poslušati.“

„Ne“, odvrne grof, „jaz hočem vse povedati; on ve kako sem razžalil njegovega prijatelja, dasi ve, da se je Silvijo maščeval nad menoj.“ Grof mi primakne naslonjač in jaz sem poslušal z živo radovednostjo sledečo povest.

„Pred petimi leti sem se ženil. Prvi mesec, the koney-moon, preživel sem tukaj v tej vasi. Temu domu se moram zahvaliti za najsrečnejše minute svojega življenja in za jeden izmed najprijetnejših spominov.“

„Nekdaj, bilo je zvečer, jezdili smo skupaj; konj moje žene postal je nekoliko divji; ona ga razjaše, poda meni povodce in gre peš domov. Jaz sem jahal spredaj. Na dvoru sem zagledal poten voz. Rekli so mi, da sedi v moji sobi človek, ki ni hotel povedati svojega imena, ampak prosto rekel, da ima z menoj nekaj govoriti. Jaz grem v to sobo in zagledam v temi človeka umazane in zarašene brade, stal je tukaj pri kaminu. Stopim k njemu prizadevaje spoznati ga. „Ti me nisi poznal, grof?“ je spregovoril tresočim glasom. „Silvijo!“ vzkliknem jaz in priznam, čutil sem, kako so mi stali lasje po kočci: „Prav res“, nadaljuje on, „vstrelí za menoj, prišel sem sprazniti svojo pistolo; si pripravljen?“ Pistola mu je molela iz stranskega žepa. Odmeril sem dvanajst korakov in stal tam v kotu, proseč ga, naj takoj ustrelí, mej tem ko se žena ni vrnila. On se je obotavljal: prosil je luči. Podali so mu sveče. Jaz sem zaprl duri, prepovedal sem vsakemu vstop in ga z nova prosil vstreliti. On vzdigne pistolo ter nameri . . . Jaz sem štel sekunde . . . mislil sem nanjo . . .“

Usodepolna minuta je prišla! Silvijo je povesel roko: „Obžalujem“, reče, „da ni pistola nabasana s črešnjivimi koščicami, ampak s težkimi kroglijami. Meni se

se vedno zdi, da ni pri vas dvoboj, ampak uboj; jaz nisem vaju meriti v neobroženega. Začnem znova; potegnem žreb, kateri naj prvi vstrelj. V glavi se mi je mešalo . . . Zdi se mi, da nisem privolil . . . Naposled nabasala sva še pistoli in vrgla sva listke; on lih položi v kapo, ki je bila nekdanj od mene prestreljena; jaz sem zopet vzdignil prvo številko. „Ti, grof imaš vražjo srečo!“ reče on se smehom, katerega ne bom nikdar pozail. Ne pojmem, kaj je bilo z menoj, in kako me je mogel k temu pripraviti . . . pa jaz sem vstrelil in zadel tukaj v to podobo. (Grof je pokazal s palcem na prestreljeno podobo; lice mu je gorelo kakor ogenj; grofinja je bila bolj bleda kakor njen robec; nisem se mogel vzdržati vzklika.)

„Jaz sem vstrelil“, nadaljuje grof, „in hvala Bogu, nisem zadel; tedaj je Silvijo . . . (v tem trenutku je bil on res žalosten) Silvijo je začel v me meriti; nenkrat se odpro vrata, in Maša prileti in se vrže javka-joč meni okoli vratu. Njena prisotnost mi je odvzela vso bodrost.

„Mila“, rekel sem jej, „ali ne vidiš, da molčiva? Kako si me ustrašila! Pojdi, izpij kupico vode in pridi k nama; jaz ti bom predstavil starega prijatelja in tovariša.“ Maša še vedno ni hotela verjeti: „Povejte govori li mož resnico? rekla je ona, ko se je obrnila k groznemu Silviju: „Je resnica, da oba molčita? On vedno molči: „Grofinja“, odgovori jej Silvijo, „nekdanj mi je dal molče zaušnico, molče prestrelil mi to le kapo, molče me ni ravno kar zadel, sedaj se je še meni zljubilo obmolkniti . . . S temi besedami je hotel v mene pomeriti; v pričo nje! Maša se je vrgla k njegovim nogam. „Vstani Maša, to je sramotno! to je sramotno!“ zakričal sem v besnosti. „A vi, gospod, boste li nehali šaliti se z revno žensko? Boste li streljali ali ne? „Ne hodem“, odgovoril je Silvijo: „jaz sem zadovoljen; jaz sem videl tvojo obupnost, tvojo malosrčnost; jaz sem ti zastavil vstrliti v mene. Zastran mene je dovolj! Bodeš me pomnil. Prepustim te tvoji vesti!“ Tedaj je šel ven, a vstavil se mej vrati, ozrl se na prestreljeno mojo podobo, vstrelil v njo, ne da bi pomeril, in se skrila. Žena je ležala v medlevici; ljudje se ga niso upali ustaviti in začudeno gledali nanj, on je stopil na stopnice, zaklical voznika in se odpeljal, prej ko sem se mogel zavedeti.“

Grof je omolknil. Na ta način sem zvedel konec povesti, ktere začetek me je nekdanj tako porazil. Njegova junaka nisem nič več srečal. Pripovedujejo, da je bil Silvijo za časa ustanka Aleksandra Ipsilanti voditelj upornih čet ter bil ubit v bitki pod Skuljanami.

Novice.

— Osebne vesti. Premeščeni so sodni pristavi Albert Luschan iz Kranja v Ljubljano, Franc Peterlin iz Črnomlja v Kranj, Franc Rekar iz Vipave v Radoljico, Viljem Koronaser iz Marenberga v Ptuj in Franc Jagodic iz Kozjega v Slov. Bistrico. — Sodnimi pristavi so imenovani avskulanti: Ivan Toporiš za Črnomelj, dr. Jurij Polenšek za Vipavo, dr. Martin Šribar za Kozje, dr. Otokar pl. Kočevar za Marenberg in dr. Jurij Fajfar za Črnomelj. — Profesor na mariborski gimnaziji dr. Karol Tertnik je premeščen na slovensko-nemško gimnazijo v Celju. — Kapelan g. Feliks Knižek je imenovan župnijskim upraviteljem na Vrabčah. — Notarjem v Železni Kaplji je imenovan Valentin Schwarzl, kateri ne zna nobene besede slovenski. — Profesor na realki v Spletu dr. Ludovik Böhm je imenovan profesorjem na mornarski akademiji na Reki. — Zdravnik dr. Karol Linhart v Sežani je imenovan okrožnim zdravnikom za brdski okraj.

— Zaslužena kazen. Pred okrajnim sodiščem v Celju se je vršila v soboto dne 17. t. m. zanimiva obravnava proti dr. Janezu Stepischnegg-ju slavnoznanemu odvetniku v Celju in tastu Wolfovemu Tožilo ga je državno pravdnštvo zaradi žalitve javne straže in vtikovanja v izvršbo javnih služb po §§ 312 in 314 kaz. zak. Rekel je namreč mestnemu stražništvu: „Sie sind parteisch, Sie gehen parteiisch vor; Ihre Handlungsweise ist schon wiederholt im Stadtrathe zur Sprache gekommen, das muss einmal ausgetragen werden. Dafür werde ich sorgen;“ nadalje: „Das ist eine Schweinerei“. Te psovke je moral nepristranski mestni stražmešter, — kojemu je sam župan Stiger dal najlepše spričevalo glede njegove nepristranosti in mirnosti, — požreti ker je dva že večkrat kaznovana fakina nemškega mišljenja aretoval, ker sta bila preveč predrzna in sta preveč izzivala dne 4. junija ko so bili „Triglavani“ v Celju. Dr. Janez se je zvijal, a mu ni pomagalo nič, ker je imel same uradne osebe proti sebi ter so bili vs negativni dokazi proti tem pričam odklonjeni. Kazen se glas zaradi ponovitve in ker je bil dr. Janez zaradi enacih deliktov že kaznovan, na 150 gld.

— Mojsterski tečaji za stavbene ključarje. Po naročilu c. kr. trgovskega ministerstva priredi c. kr. tehnologiški obrtni muzej na Dunaji mojsterske tečaje za stavbene ključarje. V teh tečajih se bode poučevalo v strokovnem risanju, o delu v delavnicah, o tehnologiji, o orodjih, strojih in motorjih, o obrtni higijeni in odvrnitvi nezgod, o obrtnem knjigovodstvu in računstvu. Tečaji trajajo po 8 tednov in bodo štirikrat v letu. Za sprejem v tečaj imajo pravico prositi stavbeni ključarski mojstri in pomočniki, če jih priporoči županstvo, zadruga ali kako strokovno društvo. Prednost imajo oni, ki zamorejo dokazati strokovno izurjenost, dalje mojstri pred pomočniki in med poslednjimi zopet taki, ki nameravajo v kratkem svoj obrt samostojno izvrševati. Slednjič, se more ozirati, le na take prositelje, ki so dosegli, že starost 24 let in niso prekoračili 45 leta in so že vojaščine prosti. Ker se pouk vrši le v nemškem jeziku, je potrebno, da so obiskovalci tečajev saj v toliko zmožni nemščine, da morejo slediti predavanju. — Prošnje za vsprejem v tečaj je vložiti na ravnateljstvo c. kr. tehnologiškega obrtnega muzeja (Dunaj IX/2, Währingerstrasse 59). Vsaka prošnja ima obsegati: starost prositeljevo, koliko časa je že mojster oziroma pomočnik, v katero trgovsko in obrtniško zbornico je pristojen, in naznati je tudi najbližjo železniško postajo, če v stanovanšču prositeljem ni železniške postaje. Prositelj mora navesti tudi, koliko je že izurjen v strokovnem risanju in kje si je to znanje

v Doberdolu, Jamli, Devinu, Sestijani in Madjevači. Gospodarji teh občin gonijo namreč svoje krave k furlanskim bikom in iz tega križanja nastane živina, katera je nekoliko večja od navadne kraške in dobra za vprego ter ima razun tega jako trde parklje. Furlanska živina čistega plemena pa ni za Kras, ker ima premehke parklje.

Furlanska živina spada med velike romanske rodove. Navadno je $1\frac{1}{2}$ metra visoka, nahaja se pa tudi mnogo živine, katera je še do 10 cm višja.

To pleme ima primerno dolg život, precej visoke noge in dosledno precej izdatno hojo. Kožo ima debelo, prsa široka, kosti močne, hrbet raven. Glava je v primeri života majhna in bolj fina, rogovi so dolgi in lahko zakrivljeni, oči ima jako bistre.

Dlako ima belkasto sivo ali pa rumenkasto; na trebuhu in med nogam nekoliko svitlejo. Posebno rumenkasta živina ima po stegnih in na straneh za spoznanje temneje lise. Te lise so jako karakteristične, ker se pri drugih, furlanski živini podobnih rodovih nahajajo.

Ta živina je izvrstna za vprego, se da dobro pitati ter daje ukusno meso. Krave so pa prav slabe mlekarice.

Furlanski voli se lahko primerjajo z voli muricodolske pasme. To se prav lahko opazuje na primer v Trstu, kjer ne primankuje najlepših volov za vprego. Zdi se nam pa, kolikor smo opazovali, da so furlanski voli, akoravno tako močni in veliki kakor muricodolski in drugi štajerski, nekoliko počasnejši in ne tako žlvi, kakor oni.

Istrski rod. V Poreškem in posebno v Bujskem okraju v Istri dobi se lepa živina. Ta živina je sive ali sivorujavkaste barve, širokih prs, nizkih a zelo močnih nog. Glavo ima dolgo, rogovi so dolgi in naravnost navzgor zakrivljeni. Ta živina je romanskega rodu.

Zdaj, ko smo popisali vsa plemena, katera morejo zanimati slovenskega kmetovalca, naj dodamo še nekaj besed o izreji govedi. Vsak živinorejec naj si zapomni naslednja navodila:

1. Ne spuščaj živine prezgodaj po plemenu. Krava je za pleme, ko je stara poldrugo leto. Isto tako sme se spuščati bik šele s poldrugim letom, za pleme pa dozori popolnoma šele z drugim letom.

2. Krave, od katerih imaš pričakovati telička, krmi dobro. Dobro seno, laneno preše, zdrobljeno žitno zrnje, otrobi i. t. d. jim posebno dobro ugajajo:

3. Teličku ne odvzemi prvega mleka ter ga pusti 6 do 8 tednov sesati. V prvih šestih tednih zredi se tele od 10 klg. povžitega mleka za jeden kilogram.

4. Tele naj se odstavi polagoma. Namesto svežega mleka naj se mu da posneto, kislo ali pinjeno mleko ali pa tudi sirotka. Zraven tega daj mu pa tudi malo namočenih otrobi, kuhane ovsene moke ali kuhnega lanenega semena. Namesto jednega litra svežega mleka daj teletu jeden liter posnetega mleka in 60 gramov lane-

nega semena ali ovsene moke. Zraven tega pusti tele, da vsak dan enkrat sesa.

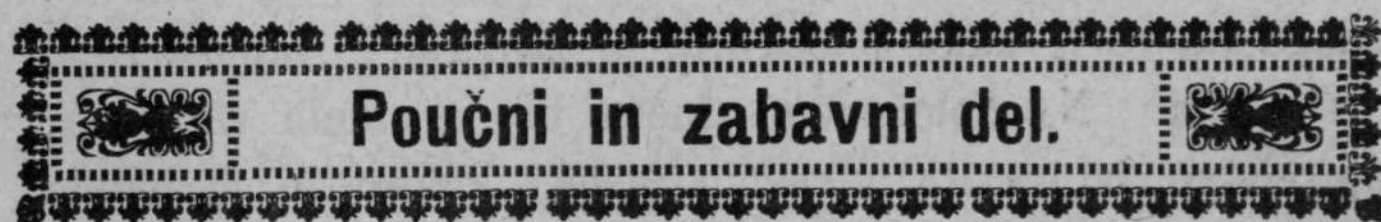
5. Ko je tele dva meseca staro, polaga se mu dobro in fino seno, potem naj se s kravo vred na pašo pušča.

6. Z mlado živino ravnaj lepo, ne pretepaj je nikdar, tudi s starejo živino moraš tako ravnati.

7. Mlada živina potrebuje gorek hlev, ki mora imeti 15 do 17% C. toplote. Če so hlevi premrzli, dobijo teleta drisko.

8. Govedo, naj si bo mlado ali staro, oskrbuj pridno, dobra voda, snaga, sveži zrak, to vse je živini tako potrebno, kakor dobra krma.

9. Najboljša piča govedi je dobra paša. Če pa krmiš živino v hlevu, pokladaj jej zdravo, starosti in teži živine primerno klajo. Koliko imaš pokladati živini klaje, ne da se lahko določiti, to je določiti vedno z ozirom na dotično žival.

Poučni in zabavni del.

Povesti

pokojnega Ivana Petroviča Belkina.

(Ruski spisal Puškin, poslovenil Z.)

II. Metež.

Konj po cesti peketà,
Sneg globoh naléta . . .
Le v daljavi cerkvice
Vidi se z zameta.

Naglo voz drči čez plan,
Dalje čez ravnine:
A nad vozom črni vran
Spušča se z višine.
V dalje pak se zvon glasi
Konja nestrpljiva
Prisluškujeta, ježi
Straha se jim griva . . .

(Žukovskij.)

Koncem leta 1811, v dobi nam dobro znani, živel je na svojem posestvu Nendarovu dobri Gavrila Gavrilovič R . . . Slovel je v okolici zaradi svoje gostoljubnosti in dobrohotnosti, sosedi so prihajali vedno k njemu nekateri jest, pit in igrat z njegovo ženo, Praskovjo Petrovno, nekateri pa zato, da bi videli njegovo hčerko, Marijo Gavrilovno, devico lepega stasa in bledega lica, ki je imela kakih sedemnajst let. Smatrala se je za bogato nevesto, in mnogo jih je snubilo njo za sebe ali za sinove.

Marija bila je izobrazena v francoskih romanih in kakor se je sodilo, bila je zaljubljena. Oseba, katera si je izbrala, je bil reven armenski zastavonosec, ki je bil na odpustu v svoji vasi. Samo ob sebi se razume, da se je raztogotil mladi človek, ker to roditelji njegove ljube zapazivši njuno vzajemno naklonjenost, zažugali hčeri celo nanj misliti, njega pa slabše sprejemali kakor odstavljenega prisednika.

Naša zaljubljenca sta si dopisovala in se videla vsak dan na samem v smerekovem gozdu ali pa pri stari kapelici. Tam sta prisegala drug drugemu večno ljubezen tožila čez osodo in zidala svitile gradove v oblake.. Dopisovaje si in se razgovarjaje na ta način, prišla sta (kar je popolnoma naravno) do sledečega prepričanja če ne moreva drug brez drugega živeti, in trdovratni roditelji najini sreči nasprotujejo, bodeli nama mogoče brez nje živeti? Razume se, da je prišla ta srečne misel najprvo v glavo mladega človeka in da je močno dopadla romantičnemu izobraževanju Marije Gavrilovne.

Nastopila je zima in preprečila shode, toda dopisovanje se je pričelo tem živeje. Vladimir Nikolajevič jo je prosil v vsakem pismu, naj se mu uda, naj se poroči ž njim na skrivnem, naj se skriva nekaj časa, potem se pa napoti k roditeljem, kateri bodo končno ganjeni po junaškem postopanju in nesreči ljubljencev in bodo gotovo rekli: „Otroka! pridita v naše naročje! . . .“

Marija Gavrilovna je dolgo mislila, kaj storiti; mnogo načrtov, kako pobegniti, je zavrgla. Naposled pa je sklenila. Na določenem dnevu bi ne smela večerjati, temveč se odpraviti v svojo sobo, kakor bi jo bolela glava. Njena deklica se je ž njo dogovorila, obe bi morali iti na vrt skozi zadnje vratce, za vrtom bi našli pripravljene sani, sedli na nje ter se odpeljali kakih pet vrst od Nendarova v selo Žandrino, naravnost v cerkev, kjer bi ju že moral Vladimir pričakovati.

Zvečer pred določenem dnevom ni Marija Gavrilovna celo noč nič spala; spravljala se je spat, uvezavala perilo in obleko, napisala dolgo pismo milosrčni gospej, njeni prijateljici, drugo svojim roditeljem. Poslavljal se je od njih z najganljivejšimi besedami, opravičevala svoj prestopok z nepremagljivo silo strasti in končala s tem da bode najsrečnejša minuta njenega življenja napočila takrat, ko se bo smela vreči k nogam najdražjih ji starišev. Zapečatila je oboje pisem s pečatom, v katerem je bilo rezanih dvoje ljubečih se src s priličnim napisom, vrgla se na postelj, ko se je že daniilo, in zadremala, pa tudi sedaj so jo zbudale strašne sanjarije. Zdaj se jej je dozdevalo, da jo je ravno takrat, ko je hotela sesti na sani, da bi se odpeljala k peroki, ustavil oče, vlekkel jo z neverjetno hitrostjo po snegu in jo vrgel v temno jako globoko podzemlje . . . . in ona je strmoglavila, da jej je srce kar okamenovala, zdaj je videla Vladimirja, ležečega na travi, bledega, — krvavega. Umirajoč jo je prosil s presunljivim glasom, naj pospeši njuno poroko . . . . Enake strašne, neumne sanje so se ponavljale jedna za drugo. Naposled je vstala nenavadno bleda, in glava jo je hudo bolela. Oče in mati sta jo zagledala nemirno, njuna nežna skrb in neprestana vprašanja: „Kaj ti je, Maša? ali nisi zdrava?“ trgala so jej srce. Trudila se je jih umiriti, delala se veselo, a ni mogla.

Nastopil je večer. Misel, da je gotovo zadnji dan mej svojo rodbino, tesnila je njeno srce. Bila je navzlic temu vesela, tajno se je poslavljal od vseh oseb, od vseh

rečij, ki so bile okoli nje. Podali so se večerjat, srce jej je silno bilo.

Tresočim glasom je naznanila, da se jej ne ljubi večerjati, in začela se je poslavljeti od očeta in matere. Ona sta jo poljubila in po navadi blagoslovila; ona vendar ni zaplakala. Prišedši v svojo sobo, vrgla se je v naslonjač in solze so se ji ulile po licu. Njena deklica jo je nagovarjala, naj se pomiri in osrči. — Vse je bilo gotovo. Čez pol ure je morala Maša za zmiraj ostaviti svoj rodni dom, svojo sobo, tiho deviško življenje . . . .

Zunaj bil je metež, veter je bril, oknice so se tresle in stokale; vse se ji je dozdevalo grozno, osodno znamenje. Kmalo je v hiši vse utihnilo in zaspalo. Maša se je zavila v šal, oblekla toplo vrhno suktnjo in vzela v roke culico. Dospeli sta se silo do konca vrta. Na cesti so ju čakale sani. Konja sta prezebajoča nemirno stala, kočijaž Vladimirjev je hodil pred ojesom sem pa tje ter se možko držal. Pomagal je gospodični in njeni deklici sesti na sani in naložiti culice in pušico, prijel za vajeti, in konja sta zdirjala. — Prepustivši gospodični skrbi, osodi in izkušenemu kočijažu Terešku, obrnimo se k mlademu našemu ljubimcu.

Vladimir se je vozil celi dan okoli. Zjutraj je bil pri žadrinjskem svečniku; komaj se je ž njim dogovoril odpeljal se je potem iskat svatov mej sosednimi posestniki. Prvi, pri krmur se je oglasil, Dravin, štiridesetletni kornet v odpustu, mu je obljubil z veseljem. „To je čudna dogodba“, trdil je spomnivši se prejšnega čaša in huzarskih vragolij. Pregovoril je Vladimirja, da je ostal opoldne pri njem, in ga prepričal, da za druga dva svata ne bo treba skrbeti. — Precej po obedu prišla sta zemljemerec Šmit, z dolgimi brkami in ostrogami, in sin kapitana-izpravnika, mladenič šestnajstih let, ki je nedavno vstopil v ulane. Ona nista samo z veseljem sprejela Vladimirjevega predloga, ampak prisegla sta tudi, da sta pripravljena žrtovati vse, tudi življenje. Vladimir ju je objel neizmerno vesel in se odpeljal domov pripravljat se.

Že se je stemnilo. On odpravi svojega zanesljivega Tereško v Nendarovo se svojo trojko in s podrobnim obširnim ukazom, za sebe pa je dal pripraviti majhne sani z jednem konjem ter se odpravil sam brez kočijaža v Žandrino, kamor bi morala priti čez jedno uro on in Marija Gavrilovna. Cesta mu je bila znana, in pot je bila samo dvanajst minut dolga.

Pa komaj se je odpeljal Vladimir za vasjo na polje kar se vzdigne veter, in pričela se je taka burja, da ni ničesar videl. V jedni minuti je zamelo cesto, okolica je zginila v temnorujavkasti megli, skozi katero so letele bele snežene mačice, nebo se je spojilo se zemljo. Vladimirja je zaneslo na polje in zaman je hotel priti z nova na cesto, konj je taval sem ter tja in zdaj zavozil v kup snega, zdaj se zvalil v jamo, sani so se zmiraj prekuvale. Vladimir se je samo trudil, da bi ne zgrešil prave smeri. Pa zdelo se mu je, da je že preteklo visoko pol ure, a on še ni prišel do žadrinskega gozda. Preteklo je

še deset minut — gozda še vedno ni bilo videti. Vladimir se jo vozil po polji, ki je bilo presekano z globokimi rupami. Metež ni prenehal, nebo se ni ž jasnilo. Konj je postajal, in ž njega je tekel pot curkoma, neglede na to, da je bil do trebuha v snegu.

Naposled jo sprevidel, da ne vozi na pravo stran. Vladimir se ustavi začne misliti, se spominjati, preudarjati in se prepriča, da bi bil moral kreniti na desno. Popelje se na desno. Konj je komaj stopal. Več ko jedno uro bil je že na cesti. Žadrino je moralo biti blizu. Toda on se pelje, pelje, a polja ni bilo ne konca ne kraja. Povsod rupe in propadi, sani so se vedno prekucovale, in vedno jih je moral vzdigovati. Čas je tekel. Vladimir se je začel silno vznemirjati.

Konečno je stalo na strani nekaj črnega. Vladimir se obrne tja. Približujoč se spozna gozd. Hvala Bogu, si misli, sedaj je blizu. Pelje se okoli gozda, nadejajoč se, da pride takoj na znano cesto ali okoli gozda. Žadrino je bilo takoj za njim. Kmalu najde cesto ter se pelje pod temnim drovjem, ki je po zimi golo. Veter tukaj ni mogel bučati, cesta je bila gladka, konj se ojunači, in Vladimir se pomiri. Toda vozi se in vozi, a Žadrino ni bilo videti, gozda ni bilo konca. Žalosten uvidel je Vladimir, da je zavozil v neznan gozd. Obupnost se ga polasti. Udari po konji, revno živinče je dirjalo, a kmalo je začelo postajati in čez $\frac{1}{4}$ ure je šlo počasi, ne zmeneč se za vse preganjanje nesrečnega Vladimirja.

Polagoma se je rdečilo drevje, in Vladimir je prišel iz gozda. Žadrina ni bilo videti. Moralo je biti okoli polnoči. Solze se mu ulijejo po licu, pelje se kar na srečo naprej. Nevihta utihne, temni oblaki se razgube, pred njim je ležala ravnina, pokrita z belo, volnato odejo. Noč je bila dovolj jasna. Ne daleč zagleda vasico, ki je obsegala četiri ali pet poslopij. Vladimir se pelje k njej. Pri prvi hišici skoči raz sani, stopi pod okno in začne trkati. Čez nekaj časa se odpre leseno okno in skozi njo pomoji starček svojo sivo brado: „Kaj bi rad?“

„Je li daleč v Žadrino?“ — „Žadrino če je daleč?“

„Da, da! je li daleč?“ — „Ni daleč: bo kakih deset vrst.“

Pri tej besedi se prime Vladimir in obstane nepremakljiv, kakor človek ki je obsojen na smrt.

„Od kod si pa?“ vpraša ga starček. Vladimir ni mogel odgovoriti: „Mi li moreš, starček“, reče on, „posoditi konja do Žadrina?“ — „Kakšnega konja hočeš od revežev?“ začudi se kmet. — „Ali ne morem dobiti vsaj kakega spremljevalca? Plačam mu, kolikor bo zahteval.“

„Počakaj!“ reče starec in zapusti okno, „pošljem ti sina, on te bo spremil.“ Vladimir ga pričakuje. Ni pretekla minuta, že začne zopet trkati. Okno se odpre, brada se zopet pokaže. „Kaj bi rad?“ — „Kaj je s tvojim sinom?“ — „Tako pride, obuva se. Ali te zebe? Pojdi se gret!“ — „Zahvalim! Pošli kmalu sina!“

Vrata zaškripljejo; deček stopi ven sè svetilnico, in gre spredaj, zdaj zapovedujoč, zdaj iskajoč cesto, ki je bila zametena z visokimi kupi snega. „Obkorej je?“

vpraša ga Vladimir. — „Kmalu se bo danilo“, odgovori mladi kmetič. Vladimir ni rekel besede več.

Peli so petelini in bilo je že svetlo, ko sta dospela v Žadrino. Cerkev je bila zaprta. Vladimir plača spremljevalcu in se pelje na dvor k svečniku. Ne dvoru ni bilo njegove trojke! Kaka novica ga je čakala? —

Pa vrnimo se k nenaradovskim posestnikom in poglejme, kaj se pri njih godi.

Bilo ni nič posebnega.

Stara sta se zbudila in šla v jedilnico, Gavrila Gavrilovič s ponočno čepico na glavi in v pomorskem jopiču, Praskovja patrona v vatirani ponočni suknji. Prinesejo samovar, in Gavrila Gavrilovič pošlje strežnico prašat Marije Gavrillovne, kako je njeno zdravje in kako je počivala. Strežnica se vrne, naznanjajoč, da je gospodična počivala slabo, da jej je sedaj boljše in da pride takoj v jedilnico.

Precej se odpro vrata in Marija Gavrillovna vstopi pozdravljajoč očka in mamko.

„Kaj je s tvojo glavo, Maša?“ vpraša Gavrila Gavrilovič.

Boljše je, očka“, odgovori Maša. —

„Ti si najbrž od ogljenega sopara zbolela, Maša“, reče Praskovja Petrona.

„Mogoče, mamka“, odgovori Maša.

Dan je minul srečno, toda proti večeru je zbolela Maša.

Poslali so v mesto po zdravnika. On se pripelje zvečer in najde bolnico fantazujočo. Vnela se je huda mrzlica in revna bolnica bila je dva tedna na kraju groba. Nikdo v hiši ni vedel o nameravanem begu. Pisma prejšnji dan napisana je sežgala; njena postrežnica ni nikomur o tem zinila, boječ so gospodove jeze. Svečenik kornet v odpustu, bradati zemljemerec in mladi ulan so molčali, in to ne zastoj. Kočijaž Tereška ni nikdar niti najmanjše besedice črhnil, tudi v pijanosti ne. Tako je ostala stvar tajna.

Pa Marija Gavrillovna je sama povedala svojo tajnost, ker je neprestano blede. Vendar njene besede niso bile v nikaki zvezi, tako da je mogla mati, ki se ni ganila od njene postelje, le to zvedeti, da je bila hči grozno zaljubljena v Vladimirja Nikolajeviča in da je bila ljubezen gotovo vzrok njene bolezni. Posvetovala se je s svojim možem, z nekaterimi sosedi, nazadnje so vsi jednoglasno izrekli, da je Marija Gavrillovna nedvomno tako mislila, da revščina ni pregreha, da se ne živi srečno z bogastvom, ampak z ljubljene človekom i. t. d.

Novice.

— Osebne vesti. Avskultant dr. Karol Snider je imenovan sodnim pristavom v Tolminu — Sodni kancelist v Sežani, Andrej Jamšek, je premeščen v Ajdovščino. — Sodni pisar Fran Čargo je imenovan sodnim kancelistom v

se pri tem divjak navadno tako rani, da zboli ali se še celo posuši.

Nikdar se ne more natanko vedeti, kako globoka je razkolnina, akoravno se zunanja koža poceli, vendar ostane v sredi rana, katera navadno pouzroči, da se drevesce na tem kraju lahko odlomi ali posuši. Zatorej je cepiti na ta način samo močne, debele divjake. Tudi stara drevesa se na ta način lahko cepijo.

Kjer je mogoče cepiti v pol sklad ali pa za kožo, tam se naj cepi vselej na ta dva načina.

Posebno cepitev za kožo je v tem slučaju jako dobra.

V celi sklad cepi se tako-le: divjak se odreže ali odžaga na pripravnem mestu vodoravno in gladko ter se potem z vrtnarskim nožem po črez kake 3 cm globoko razkolje. Cepiči prirežejo se spodaj v podobi zagojzde z malim sedlom na vsaki strani, katero se jako lahko zareže.

Marsikateri sadjarji nočejo spoznati dobrot tacihi sedel ali zarez v cepiče. Ako pa premislimo, da cepiči vrezani na zagovzdo brez sedla že tako zevajočo razpoklino veliko bolj narazen silijo nego cepiči, vrezani s sedlom, potem o dobroti teh zares gotovo ne bomo dvomili.

Dalje moramo paziti pri cepitvi v celi sklad, da se vrežeta obe dve sedli 4 do 6 milimetrov pod očesom, prav na desno in levo stran očesa tako, da oko pri vstavi cepiča v sklad stoji proti sredini divjaka.

Tako bi morali delati pri vsaki cepitvi, kajti to proti sredi obrneno in divjakovega povišja dotikajoče se oko pričmore s svojo množino redilnih tvarin, da se sama razkolnina v kratkem zaceli.

Koža, ki se nahaja na vrezani zagovzdi cepičevi in sicer na isti strani, kjer stoji spodnje oko, naj se, kakor je zagovzda dolga, do lesa odreže, na ta način pride cepičev les in belina z divjakovim lesom veliko bolj v dotiko, nego če bi imel cepič še kožo.

Dolgost cepiča ravna se po tem, kako se očesa na cepiču drug od drugega oddaljena. Potrebno je, da ima vsak cepič dve ali tri zdrava očesa.

Na zgornjem koncu nad zgornjim očesom se mora cepič prav previdno prirezati; nož nastavi se na očesu nasprotni strani ter se nekoliko navzgor tako odreže, da ostane nad zgornjim očesom nekoliko milimetrov visok konec.

Paziti moramo na to, da se pri prirezovanju ne opiramo s palcem na oko, ker ga s tem poškodujemo. Ako pa preblizo očesa odrežemo, se oko lahko posuši.

Ko smo cepič popolnoma za cepljenje pripravili, odprimo z vrtnarskim nožem že prej narejeno razkolino ter vtaknimo vanjo cepič. Paziti moramo pri tem na to, da pride ličje in belina cepičeva v dotiko z ravno istimi deli divjaka. Ne pa, kakor se dostikrat priporoča, da naj koža cepičeva pokriva kožo divjaka, kar ni prav, kajti koža starejšega divjaka je vedno debelejša, nego koža cepičeva. Na ta način prišla bi le cepičeva belina v dotiko z divjakovo kožo, vsled tega bi se obedve le težko ali pa celo ne zarasli.

Ko smo cepič v razkolino vtaknili, obvežimo rano. To se napravi tako-le: z levo roko primemo krajši konec ličja, katerega navzdoli obrnjenega potisnemo z levim palcem preko vrhu divjaka; z desno roko pa ovijemo daljši konec ličja črez krajši, kakor je rastlina dolga, potem oba konca lahko nategnemo ter jih zavežemo.

Razkolino, površje divjakovo, kakor tudi površje cepičevo zamažemo skrbno s cepilnim voskom in sicer najboljše s kakim trdim cepičem.

V celi sklad cepimo samo take divjake, ki so nad 2 cm debeli. Ko se je rana zacelila in so očesa pognala, odreže se slabejša mladika.

V pol sklada cepimo le slabeje divjake. V ta namen se odreže divjak od spodaj navzgor na pošev. Zgornji rob odreže se vodoravno na polovico poševnega površja.

To delo se mnogo hitreje zvrši, nego ko bi hoteli divjak odrezati gladko in vodoravno.

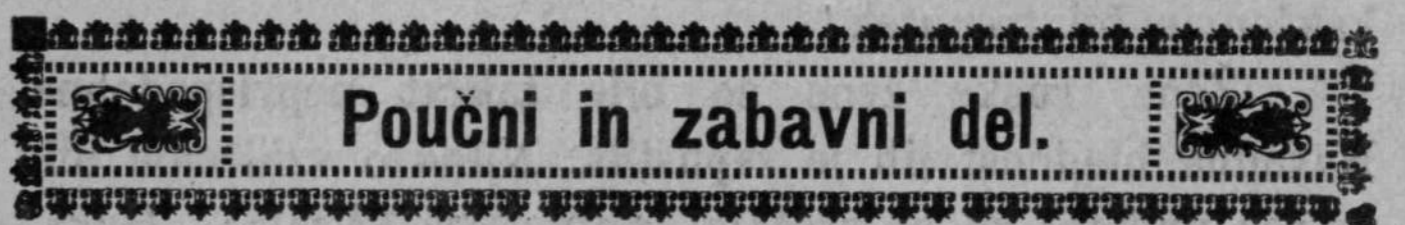
Potem se divjak na sredi kake 3 cm navzdol in tako globoko v les razkolje, kakor je debel cepič, katerega hočemo vtakniti v razkolino.

Cepič prireže se isto tako, kakor pri cepitvi v celi sklad in sicer samo s tem razločkom, da se zagovzdi podobno vrezani del cepiča s spodnjim očesom ostro, noževemu rezilu jednako odreže.

Razkolina se potem z nožem nekoliko odpre, cepič vanjo vtakne, z ličjem obveže in potem se vse rane s cepilnim voskom dobro zamažejo.

Ako cepimo v pol sklada, ranimo divjak veliko manj, torej je v tej zadevi mnogo boljše, nego cepljenje v celi sklad, katero se lahko nadomeščuje v tem, da namesto jednega dva cepička na vsaki strani v divjak vtaknemo.

(Konec prih.)

Poučni in zabavni del.

Povesti

pokojnega Ivana Petroviča Belkina.

(Ruski spisal Puškin, poslovenil Z.)

II. Metež.

Mej tem je začela gospodična okrevati. Vladimirja ni bilo videti v hiši Gavrila Gavriloviča. Bal se je navadnega sprejema. Sklenili so poslati ponj in mu naznani nepričakovano srečo: dovoljenje za poroko.

Pa kakšno je bilo iznenadenje nenaradovskih posestnikov, ko so dobili za odgovor na njihovo dovoljenje od njega na pol razumljivo pismo! Naznanil jim je, da ne bode nikdar več stopil v njihovo hišo, ter prosil, naj pozabijo nesrečnega, kateremu ostane smrt edina nada. Čez nekaj dnij so zvedeli, da je vstopil Vladimir v armado. To je bilo leta 1820.

Dolgo niso smeli tega povedati okrevajoči Maši. Ona ni imela nikdar Vladimirja v mislih. Nekaj mescev je že minolo, ko so našli njegovo ime med številom

onih, ki so se pri Berodinu odlikovali in težko ranjeni bili; ona je padla v medlevico in [bati se je bilo, da se jej ne bi mrzlica povrnila. Vendar, hvala Bogu, omeni imela posledic.

Obšla jo je druga žalost. Gavriila Gavrilovič se je preselil v večnost, zapustivši jej vse imetje. Toda to je ni potolažilo; mirno je prenašala žalost z revno Praskovjo Petrovno in obljubila slovesno, da je ne bode nikdar zapustila, obe ste ostavili Nenaradovo, mesto žalostnih spominov, in se preselili na . . . sko posestvo.

Ženini so okroževali in oblegali tudi tukaj milo in bogato nevesto, pa ona ni dala nikomur niti najmanjšega upanja. Mati jo je včasih nagovarjala, naj si izbere ženina; Marija je majala z glavo in se zamislila. Vladimir ni imel več sočutja ž njo, umrl je v Moskvi, dan poprej, ko so jo zasedli Francozi. Spomin na njega bil jej je svet, vsaj ogibala se je vsega, kar bi jo moglo spominjati nanj; knjig, ki jih je nekaj bral, njegovih zriskov, sekiric in stihov, ki jih je prepisal za njo. Sosedji, ki so zvedeli o tem, so se čudili stanovitnosti in radovedno so pričakovali junaka, ki je moral naposled zmagati nad usopolno zvestobo deviške Artemide.

Mej tem se je vojska slavno končala. Naši polki so se vračali izza meje. Narod jim je šel nasproti. Majsika je igrala vojne pešni. Vive Henri-Quatre, tirolske valčke in arije iz Žokonda. Častniki, ki so šli v vojsko skoraj še otroci, so se vračali vzrasli in ovenčani z lepimi venci. Vojaki so se veselo razgovarjali mej seboj, vpletajoč vedno med govor nemške in francoske besede.

Čas nepozabni! Čas slave in vzhičenja! Kako silno je bilo rusko srce pri besedi: očetnjava! Kako sladke so bile solze svidenja! Kako smo zjedinevali čuvstva narodnega ponosa in ljubezni do carja! A za njega — kakšen je bil trenutek!

Žene, ruske žene so bile takrat neprispodobne. Navadna hladnost jih je zapustila. Njihovo vzhičenje bilo je res upojno, ko so srečaje zmagovalce klicale: „Hura! Hura!“

Kdo izmed takratnih častnikov ne ve, da je bil ruski ženi zavezan za najboljše, najdragocenejše darilo?

V tem sijajnem času je živel Marija Gavrilovna z materjo v . . . guberniji in ni videla, kako ste obe stolici praznovali povratek vojakov. Toda na deželi in po vaseh je bilo obče vzhičenje, če sploh mogoče, še silneje. Če se je kje pokazal častnik, bil je to zanj pravi praznik, in ljubimcu v fraku godilo se je slabo v njegovi prisotnosti.

Rekli smo že, da je bila Marija Gavrilovna ne glede na njeno hladnost vedno kakor poprej okrožena od snubačev. Toda vsi so se morali sedaj vmakniti, ko se je prikazal v njenem gradu ranjen huzarski polkovnik Burnin z georgijo v gumbnici, interesanto bled, kakor so govorile tamošnje gospodične. Imel je okoli šestindvajset let. Pripeljal se je na odpust na svoje posestvo ki je bilo v sosesčini Marije Gavrilovne. Marija Gavrilovna ga je zelo odlikovala. Njena navadna zamišljenos

ga je oživljala. Nemogoče bi bilo reči, da je ona ž njim koketovala, toda pesnik zapazivši njeno vedenje bi rekel:

Sè amor non è, che dunque? . . .

Burnim je bil jako ljubeznjiv mlad človek. Njegovo vedenje je zelo dopadlo ženskam. Vedel se je spodobno, da-vzgedno, bil je ponižen in jako nagajiv. Njegovo vedenje proti Mariji Gavrilovni je bilo prosto in svobodno, toda njegove oči zasledovale so jo povsod. Delal se je tihega in skromnega, da si se mu je videlo, da je bil nekaj nesrečen obešenjak. Ni pa motilo to Marije Gavrilovne, katera mu je (kakor vse ženske v obče) rada odpuščala njegove neumnosti, njegovo smelost in njegov ognjen značaj.

Še bolj (bolj ko njegovo nežnost, bolj ko njegova obvezana roka) je spodbujala molčljivost mladega človeka njeno radovednost in domišljijo. Ona je dobro vedela, da mu zelo dopada, verjetno je tudi, da je tudi on opazil, da ga odlikuje. Pa kako da jej še ni razodel svoje ljubezni? Kaj ga je zadrževalo? Bojazljivost, nerazdružna od prave ljubezni? Ponos ali koketnost? To je bila za njo uganka. Dobro premislivši je sprevidela, da je bojazljivost edini vzrok ter sklenila, zbuditi o njem še večje zanimanje za se. Z veliko nepotrpežljivostjo je pričakovala minute romantičnega izpovedanja. Tajnost je vedno neljuba ženskemu srcu, bodi si katerega koli rodu. Njen trud je imel pričakovani uspeh, tako da se je Burnim zamišljeval in da so njegove črne oči tako ognjeno pogledovale na Marijo Gavrilovno, da se jej je rešiteljna minuta zdela blizu. Sosedje so govorili o ženitvi, kakor že o dokončanem delu, a dobra Praskovja Petrona se je radovala, da je njena hči vendar enkrat dobila dostojnega ženina.

Enkrat sedela je stara sama v jedilnici in razkladala grand-pantice, ko naenkrat vstopi v sobo Burnim in povpraša po Mariji Gavrilovni.

„Ona je na vrtu,“ odgovori stara, „pojdite k njej, jaz vas pa hočem tukaj počakati.“ — Burnim je šel ven, a starka se je prekrižala, mislé si: „Morda je stvar danes še končana!“

Burnim je našel Marijo Gavrilovno pri ribnjaku pod vrbo s knjigo v roki. Bila je v beli obleki, ki je dobro pristojala junakinji romana. Po prvih vprašanjih je Marija Gavrilovna nalašč nehala odgovarjati, da bi tako spravila Burnima v zadrego, od katere ki bilo morebiti pričakovati tolko zaželenega izpovedanja.

Burnim, čuteč svoj težek položaj, pove, da je iskal že davno slučajja, odkriti jej svoje srce. Marija Gavrilovna zapre knjigo ter povese oči v znak njenega privoljenja.

„Jaz vas ljubim!“ reče Burnim, „jaz vas ljubim, strastno vas ljubim! (Marija Gavrilovna zarudi in nagne glavo še niže.) Delal sem neprevidno, prepustivši se mili osodi, osodi videti vas in slišati vaš mili glas vsak dan! . . . Sedaj pa je prepozno protiviti se mojej osodi! Spomin na vas, na vaš mili, krasni obraz mi bode od sedaj muka, pa tudi tolažilo mojega življenja. Toda izpolniti moram še težko dolžnost, odkriti vam nesrečo

tajnost, da so med nama nepremagljivi zadržki . . . .“
 Marija Gavrilovna se zgane osupnena ter reče: „Jaz nisem nikdar mogla biti vaša žena!“ . . . „Vem“, odgovori jej tiho, „vem, da ste nekaj ljubili, pa smrt in tri leta žalovanja . . . (Marija Gavrilovna ga pogleda — plavo, žalostno.) Dobra, mila Marija Gavrilovna! ne skušajte mi vzeti poslednjega utešenja: misel, da ste se odločili osrečiti me, ako bi . . .“

„Molčite, pri Bogu, molčite! Vi me mučite.“

„Da, jaz vem, jaz čutim, da bi bili moja, moja, ko bi — ko bi — jaz nesrečna stvar — ne bil že oženjen!“

Marija Gavrilovna je pogledala nanj se začudenjem

„Jaz, sem oženjen“, nadaljuje Burnim, „oženjen že četrto leto, pa ne vem, kdo je moja žena, kje je ona in če jo bom mogel kedaj videti!“

„Kaj govorite?“ vsklikne Marija Gavrilovna. „Kako čudno je to! Povejte dalje! Hočem vam potem jaz povedati . . . . Pa povejte skažite mi to milost!“

„V začetku l. 1812“, reče Burnim, „sem hitel v Vilno, kjer je bil naš polk. Pripeljal sem se nekaj pozno zvečer na postajo. Zapovedal sem kakor hitro mogoče napreči konje, ko naenkrat nastane osodepolni metež, in nadzornik in vozniki so mi svetovali, da počakam. Jaz jih poslušam, loti se mi nerazumljiva nemirnost, zdelo se mi je, da me nekdo trese.“

Mej tem ni metež prenehal, jaz nisem strpel, zapovedal sem zopet napreči in se odpeljal naravnost v burjo. Voznik se je nakanil peljati me ob reki, ker bi se dala prikrajšati pot za tri vrste. Bregovi so bili zameteni. Voznik se popelje mimo onega mesta, kjer se je prišlo na cesto, in tako sva zabredla v neznan kraj . . . Burja ni utihnila, zagledal sem luč in velel tja peljati. Prišli smo v vas, v vaški cerkvi je bila luč. Cerkev je bila odbrta, za ograjo je stalo nekoliko sanij, po mostovži so hodili ljudje.

„Semkaj! semkaj!“ zakriči nekaj glasov. Zapovedal sem vozniku, naj me tja popelje.

„Vsmili se me! Kje si se zamudil? reče mi nekdo nevesta bila je omedlela, pop ne ve kaj početi, midva sva bila pripravljena se nazaj peljati. „Pojdi no hitreje!“

Molče sem skočil raz sani in stopil v cerkev, slabo razsvetljeno od dveh ali treh sveč. Deklica sedela je v klopi v temnem kotu cerkve, druga ji jej drgnila senci.

„Hvala Bogu,“ reče ta, „Komaj ste prišli! Kmalo bi bili umorili gospodično!“ — Stari svečnik pristopi k meni s vprašanjem: „Ukažete da pričnem?“

„Pričnite! Pričnite, batjuška!“ odgovorim zamišljeno. Gospodični pomagajo vstati. Zdelo se mi je neumna. . . Nerazumljiva, neodpustljiva lahkomišljenost. . . ! Stal sem ž njo pred bralno mizo. Svečnik se požuri. Trije možki in hišna so držali nevesto in bili zamaknjeni le v njo.

„Poljubita se!“ rečejo nama. Moja žena obrne proti meni svoje blede lice. Hotel sem jo poljubiti . . . . Ona vsklikne: „Ah! ni on! — ni on!“ in padla je v nezavest. Priče vprejo prestrašene v mene oči. Jaz se obrnem

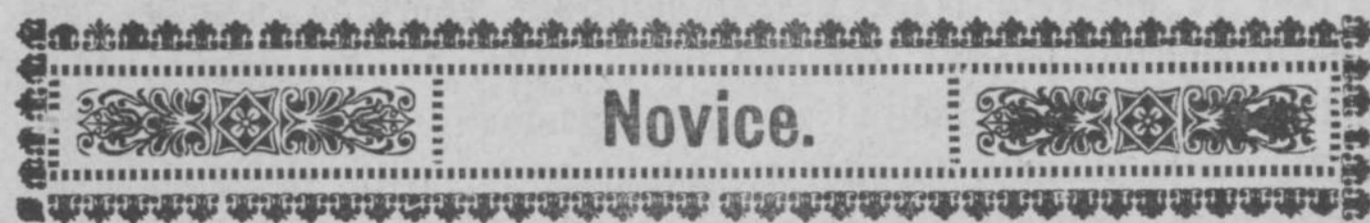
grem iz cerkve brez vsacega zadržka. Skočim k vozu in zakričim: „Naprej!“

„Moj Bog!“ zakriči Marija Gavrilovna, „in vi neveste, kaj se je zgodilo z revno vašo ženo?“

„Ne vem“, odgovori Burnim, „ne vem, kako zovejo vas, kjer sem se poročil, ne pomnim s katere postaje sem se odpeljal. Takrat sem se tako malo brigal za ta moj pregrešek, da sem prišedši iz cerkve zaspal in se zbudil še le drugi dan, že na tretji postaji. Sluga, ki je bil takrat z menoj, umrl je na potu. tako, da nisem imel niti upanja zvedeti o tej, katero sem tako grdo zapustil in katera je sedaj tako kruto maščevana!“

„Moj Bog! moj Bog!“ reče Marija Gavrilovna ter zgrabi njegovo roko, „tako, to ste bili vi!? In vi me ne poznate?“

Burnim je obledel . . . . in se vrgel k njenim nogam . . . .

Novice.

— Cesarja god. Tiho sicer, vendar nad vse slovesno so avstrijski narodi dne 4. t. m. praznovali cesarjev god. V ljubljanski stolni cerkvi je bila ta dan slovesnomaša, isto tako so bile maše v vseh drugih krajih.

— Cesarice Elizabete ustanove. V smislu blagih načel, ki so vedno vodila pokojno cesarico Elizabeto, je direktorij zaveze slovenskih učiteljskih društev sklenil ustanoviti tri cesarice Elizabete ustanove po 50 gld in sicer eno za Kranjsko, eno za Štajersko in eno za Primorsko. Ustanovna glavica se dobi potom prostovoljnih darov slovenskega učiteljstva. Ustanove so namenjene učiteljskim sirotam.

— Naša cesarica Elizabeta se imenuje mala knjižica, katero je izdal jako podjetni in marljivi knjigotržec Ivan Bonač v Ljubljani, o priliki grozne smrti, ki jo je vzročila poklenska roka. — Sestavil jo je Fran Nedeljko in je zaljšana s številnimi podobami in stane 12 kr. —

— Imenovanja v učiteljstvu. Definitivnimi učiteljicami so imenovane začasne učiteljice Elizabeta Klemenčič v Dobrničah, Ema Žerjav na Breznici, Karolina Klemenčič v Škocjanu, Pavla Brezovšek v Trebelnem in Magdalena Pezdirec v Črnomlju. Definitivnimi nadučitelji so imenovani učitelji Fran Luznar na Primskovem, Fr. Rojina v Šmartnu pod Šmarno goro in Fr. Raspotnik v Vodica. Nadučitelj v Slavini Fr. Punčuh je premeščen v Tomišelj, učiteljica Ana Praprotnik z Iga na Primskovo, učiteljica Kristina Schuller iz Boh. Bistrice v Šmartno pod Šmarno goro, učiteljica Ivana Hromec iz Šenčurju v D. M. v Polju. učiteljica Ana Zarnik iz Srednje vasi v Škocijan, učitelj Jakob Slapar iz Zaloga v Radeče, učitelj Josip Rakovšek iz Kobarida k sv. Duhu v krškem okraju, učiteljica Ida Mally iz Predoslja v Šenčur in učiteljica Ivana Piller iz Postojine na Ig.

— Zlatomašnik. Pri sv. Ivanu v Trstu je dne 2. oktobra župnik Ivan Treven daroval zlato sv. mašo.

— V Črnučah so dne 27. septembra slovesno blagoslovili novo šolsko poslopje.

— Novo postajališče na dolenjski železnici. Na željo občine Trebnje se ustanovi mej postajama Trebnje in Mirna peč pri čuvajnici št. 13 novo postajališče za osebni promet.